

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Leeringhe Van Den H. Jacobvs Apostel, Raekende De Heylighe Olye der Sieken, Ofte Het H. Olyssel

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1661

Het I. Capittel. Wort bethoont dat alle de eyghendommen, de welcke van de Roomsche Catholijcke vereyscht worden, tot een waerachtich, ende oprecht Sacrament, te vinden sijn in het H. Olyssel.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71423)

HET I. CAPITTEL.

Wort bethoont dat alle de eyghendommen, de welcke van de Roomsche Catholijcke vereycht worden, tot een waerachtich, ende oprecht Sacrament, te vinden sijn in het H. Olyffel.

DE eerste eyghendom, die wy bereyphen / is / dat ter sy enige uytwendighe materie / de welke dooz onse uytwendighe sinnen kan ghebadt worden / soodaenich is in den Doop, het Water *Ioan. 3.* ende in het *H. Sacrament des Nutacrs* / dooz de consecratie / het Broodt, ende Wijn *Matth. 26. 26. &c.* de materie van de Salvinghe gheeft ons desghelijc den H. Jacobus als hy seyt / dat men den siecken soude salven met OLYE: *T*ge ne dan inden Doop is het Water. in t'*H. Sacrament* Broodt, ende Wijn, dat is in de Salvinghe de OLYE.

De tweede eyghendom, is / datter zy eene beslofte van eene inwendighe uyt-werckinghe in de ziele / namelijk instortinghe der goddelijcke gratie: *A*lsoo beloofst Christus *Ioan. 3.* den H. Gheest, ofte een vernieuwinge des inwendigen menschs aen de gene / die sullen ghedoopt worden dooz t'waeter: ende *Ioan. 6.* dat sy sullen leven, ende blijven in hem, *item Matth. 26. 28.* verghiffenisse der sonden, dooz de ghene die hem sullen nutten: *A*lsoo mede wordt van Godts wege dooz den mont vanden H. Jacobus beloofst / dat de sonden vanden ghene / die sullen gesalft worden / sullen vergheven worden: *I*ndien de siecken seyt hy / in sonden is, sy sullen hem vergeven worden.

De derde eyghendom, is / dat die uytwendighe materie een teken zy van die inwendighe vernieuwinge / oft gratie: *A*lsoo is inden Doop, het

afwasschen door 't water / een teeken vande inwendige afwasschinghe der ziele / ende het Broot, ende Wijn, door de welke de lichaemen ghevoedt worden / een teeken van het inwendich voedsel der zielen: **E**ven soek het salven met Olye, is / een teeken vande inwendighe salvinghe door den H. Gheest. Want gelijk Joannes Calvijn selve bekent *Lib. 4. Instit. Cap. 19. §. 18.* Den H. Gheest, ende sijne gaven worden beteekent met de OLYE.

De vierde eyghendom, is / dat het Sacrament inghestelt zy van Godt / ofte van Christo selve; **D**it bevinden wy mede in 't H. Olyffel, ende dat upt den mont vanden H. Jacobus: **W**ant als den H. Jacobus seght / dat den siecken sal vergiffnisse verkrighen van sijne sonden / dan seyt hy saemen / dat hem de ghenade / ofte de gratie Godts sal ghegeven worden / want dat volghet malkanderen: **D**u ist seker, dat geen schepsel noch enghel noch mensch een Teeken kan instellen van de Ghenade Godts; want Godt alleen is den aughteur / ende gheber der gratie / **E**rgo als Jacobus seyt dat den siecken / die met olye ghesalft wort / sal verkrighen de goddelijcke gratie / de welke noorsaekelijck volghet op de vergevinghe der sonden / soo seght hy ghenoechsaem / dat dit Teeken van Godt / ofte van Christo Godt ende mensch wesende / inghestelt is.

Voeght hier nu hy / dat wy verepfschen; dat een Sacrament bedient worde immers bupien noodt / niet van alle man / maer van sekere daer toe verordineerde personen: **A**lsoo seght den H. Jacobus, dat niet aile man / maer besonderlijck de Priesters, ofte de ouderlinghen souden salven.

Daer hebt ghy alle de eyghendommen de welke van de Roomsche-Catholijcken verepfscht worden tot een waerachtich, ende oprecht Sacrament;

Maer alle dese eyghendommen worden vande H. Apostel Jacobus toegheschreven an het H. Olyffel, **E**rgo

Ergo volgens de leeringhe vanden selven **H. Apostel** / het H. Olyffel is een waerachtich, ende oprecht Sacrament.

HET II. CAPITTEL,

Wort bewesen, uyt de eyghendommen die de Ghereformeerde selve vereyffchen, dat het H. Olyffel een waerachtich, ende oprecht Sacrament is.

Dese eyghendommen / en konnen wy nergens beter uyt haelen / als uyt den ghenaden Ghereformeerden Catechismus : de woorden luden albus : 66. *Vraege* : Wat sijn de Sacramenten ?

Antwoorde : De Sacramenten sijn HH. sichtbaere waerteekenen ende seghelen van Godt ingheset, op dat hy ons door r'ghebruyken der selven de beloften des Evangeliums dies te beter te verstaen geve, ende bezegele : Namelijck dat hy ons, van weghen des eenigen slachtoffers Christi aen r'kruys volbracht, vergevinghe der sonden, en dat eeuwich leven uyt genaden schenckt.

Laet ons desen discours gaen ontlichten / ende hooren voer de oogh / dat / volghens de leeringhe vanden H. Jacobus, dit altmael past op het H. Olyffel.

Ten eersten seght Partije, dat de Sacramenten moeten HEYLIGHE teekenen sijn. **Hoe kan den H. Jacobus klaerder segghen dat de Salvinghe heyligh is / dan als hy seyt / datmen den siecken moet salben / in den Name des Heeren ? Hoe kan / r'gene in den Name des Heeren gheschiedt / anders als Heylich sijn ? Verhalven / seyt hy / dat sy mede brenghet vergiffenisse der sonden, maer dat soodanich is / moet nootsakelijck heyligh sijn / ergo de salvinghe is heyligh.**

Ten tweeden seght Partije dat de Sacramenten moeten SIGHTBARE teekenen sijn : **Dit wijst ons me-**